

Schets 1 - Allemansvriend

A. Doel

1. *Betekenis benoemen.* Duidelijk maken hoe de houding van de Heere Jezus was tegenover de naaste.
2. *Actualiteit aangeven.* Onze houding moet een beeld zijn van de houding van de Heere Jezus. Wat houdt het in als je het levende water hebt ontvangen? Tekent dit ook ons leven? Wie is de Heere Jezus voor ons? Hoe zijn wij een naaste?
3. *Christus centraal stellen – de persoonlijke spits.* Laten zien wie de Heere Jezus zijn wil voor zondige mensen, voor gedesillusioneerde gelukzoekers!

B. Achtergrondinformatie

In 722 v. Chr. is het Tienstammenrijk grotendeels weggevoerd naar Assyrië. Er worden heidense volken naar Israël gedeporteerd. Deze volken hebben zich vermengd met de achtergebleven Israëlieten. Deze 'halfjoden' kregen de naam Samaritanen (2 Kon. 17:24-41). In 536 v. Chr. willen de teruggekeerde Joden geen hulp van deze Samaritanen bij de herbouw van de tempel (Ezra 4). De Samaritanen bouwen zelf een tempel op de berg Gerizim. Deze tempel wordt door de Joden in 129 v. Chr. verwoest. Na die tijd is er geen gesprek meer met elkaar (vers 9).

De Samaritanen vereren zowel de afgoden als de God van Israël op een eigen wijze. Ze erkennen alleen de vijf boeken van Mozes als Gods Woord.

Als verdieping (voor niveau 2) kun je het bovenstaande verwerken in een tijdperk.

www.lcj.nl/verwerkingmin16

www.hhjo.nl/verwerkingmin16

De Joden maakten meestal een omweg als ze van Galilea naar Judea reisden. De Heere Jezus neemt de kortste weg.

In dit gedeelte kunnen we zien hoe de Heere Jezus een 'evangelisatiegesprek' voert. Hij zoekt op natuurlijke wijze een aanknopingspunt. Hij houdt geen algemene beschouwing over zondekennis, maar Hij roept het zondebesef in de vrouw wakker (Joh. 4:29). Deze geschiedenis is er een goed voorbeeld van hoe de Heere Jezus de Wet gebruikt om te overtuigen van zonde. De Heere Jezus laat ook zien wat de vrouw nodig heeft. De werking van de Heilige Geest wordt vergeleken met water dat onze dorst lest. Van nature dorsten we naar zondige dingen. De Heere Jezus kan ons Zijn Heilige Geest geven, zodat we gaan dorsten naar Hem.

De vrouw gelooft in Jezus en er worden meteen vruchten zichtbaar: ze gaat ook anderen van Hem vertellen.

Suggesties voor verdieping

- Bijbel/ Geloofsbelijdenis: *De functie van de Wet:* Joh. 4:18, Rom. 3:20, HC vr. 3, HC vr. 108, HC vr. 109. *Het levende water:* Luk. 11:13, Joh. 7:37-39, Openb. 7:16, Spr. 10:24, Matth. 5:6, HC vr. 53.
- Literatuur: Dr. J.H. Bavinck, *Mensen rondom Jezus.*

C. Suggesties voor de avondvulling

Alternatieve startopdrachten

- Neem een beker water mee die je overgiet in een andere beker. De Heere Jezus spreekt over Zichzelf als het levende Water en dat dat Water, als je het van Hem ontvangt, in jou zelf een fontein van water wordt (Joh. 4:14). Het overgieten van het water van de ene in de andere beker is dan een beeld van het levende Water van de Heere Jezus dat wordt overgegoten in een mensenleven.
- Houd met de onderstaande vragen een quiz n.a.v. het Bijbelgedeelte.

www.lcj.nl/verwerkingmin16
www.hhjo.nl/verwerkingmin16

Niveau 1	Niveau 2
<p>Bijbel Johannes 4:7-19; 25-30</p> <p>Vragen:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Noem de naam van de stad. - Van wie was het stuk land dat er dichtbij was? - Hoe laat was het? - Waarom vroeg de Heere Jezus naar haar man? - Waarom zei de vrouw dat ze geen man had? - Wat zei de vrouw tegen de mensen in Samaria? 	<p>Bijbel Johannes 4:7-19; 25-30</p> <p>Vragen:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Wat vroeg de Heere Jezus aan de vrouw? - Wat deden de discipelen? - Waarom vond de vrouw het vreemd dat de Heere Jezus haar wat vroeg? - Wil de vrouw het levende water wel hebben? - Hoe maakt de Heere Jezus Zich bekend?
<p>Keuzevragen Startopdracht, vraag 1, 2, 4, 5 Stellingen: 2, 3</p>	<p>Keuzevragen Startopdracht, vraag 1, 2, 3, 5, 6 Stellingen: 1, 4</p>
<p>Overige verwerking Maken van een affiche (Aan de slag! 1)</p>	<p>Overige verwerking Maken van een affiche (Aan de slag! 1) Bedenk een goed begin voor een evangelisatiegesprek (Aan de slag! 2)</p>

D. Antwoorden

Startopdracht

Laat de jongeren hun eigen agenda meenemen en zien. Welke activiteiten staan erin gepland? Hoe ziet hun agenda eruit? Wat zegt de vormgeving van de agenda over de eigenaar ervan? Bespreek vervolgens dat God met eerbied gezegd ook een 'agenda' heeft. Hij houdt alles in Zijn hand, het grote wereldgebeuren maar ook de 'kleine' dingen, ontmoetingen tussen mensen

bijvoorbeeld. Er valt geen haar van ons hoofd zonder Zijn wil. Leg eventueel een link naar zondag 9 en 10 van de Heidelberger Catechismus. Hierin staat heel mooi beschreven hoe God alles in Zijn hand houdt en alle dingen, voorspoed maar ook tegenspoed, doet meewerken ten goede.

1. Kijk voor uitleg en ideeën voor een bespreking m.b.v. de kanttekeningen op

www.lcj.nl/verwerkingmin16
www.hhjo.nl/verwerkingmin16

- a. De werking van de Heilige Geest wordt vergeleken met water, dat onze dorst lest. De kanttekeningen schrijven dat met het levende water het levend *makende* water, namelijk de gave van de Heilige Geest bedoeld wordt, waardoor wij wedergeboren worden, maar waardoor ook geestelijke dorst gelest wordt.
- b. Zie de achtergrondinformatie hier boven.
- c. Dat ze al vijf mannen heeft gehad en dat ze nu opnieuw een man heeft waar ze niet mee is getrouwd. En dat ze alleen naar de put komt, op een tijd waarop de andere vrouwen er niet zijn.
- d. Ze hadden niet mee mogen doen bij de herbouw van de tempel. Daarom hebben ze een eigen gebedsplaats.
- e. Omdat veel Samaritanen 'rijp' waren om het woord van God te geloven.

2. Dorsten naar goede dingen: natuurlijk mag je genieten van mooie dingen, fijne vrienden, goede muziek, een prachtige schepping. Hier mag je naar verlangen als het maar niet belangrijker voor je is dan de Heere. De beste dorst die je kunt hebben is dorst naar de Heere en Zijn dienst. Als je dorst naar Hem. Als je dorst naar vergeving der zonden. Als je hunkert naar het bloed van Christus.

Verkeerde dingen om naar te dorsten zijn: altijd nummer één willen zijn, geld, overdreven veel kleding, seks, alleen maar lol. Dingen die een leegte, zonder God, achterlaten.

- 3&4. Laat de jongeren hier met hun eigen dingen komen. Laat ze alleen dingen noemen, ga er nog niet op in. Dat komt bij de volgende vragen.

5. Je kunt te vol zijn met andere dingen. Dat hoeven op zich geen verkeerde dingen te zijn, maar ze kunnen je wel af houden van het zoeken en dienen van de Heere.

De vragen 3, 4 en 5 kunnen ook gebruikt worden om elkaar in tweetallen te interviewen. Kijk voor uitleg en ideeën om elkaar te interviewen op:

www.lcj.nl/verwerkingmin16
www.hhjo.nl/verwerkingmin16

De gegeven antwoorden laat je anoniem op een groot vel papier schrijven en daarna plenair bespreken.

6. Vraag om het gesprek op gang te brengen of jongeren de opmerkingen begrijpen: 'Kun je je de reactie van a. voorstellen?' of 'Snap je wat d. bedoelt?'

Stellingen

Kijk voor uitleg en ideeën voor het bespreken van stellingen op:

www.lcj.nl/verwerkingmin16

www.hhjo.nl/verwerkingmin16

Het onderwerp pesten is een erg moeilijk onderwerp. Maar het speelt ook op clubs. Als je dit bespreekt, ga dan voorzichtig en positief te werk. Houd het algemeen. Als er leden zijn die wellicht gepest worden, spreek hen dan niet in de groep aan, maar als ze alleen zijn. Eventueel kun je op de club een pesttest laten invullen of een goede-sfeer-contract afsluiten (deze staan als bijlage onderaan dit leidingdeel).

1. Is alles wat pesten wordt genoemd wel pesten? Pesten is bewust iemand narren of sarren. Bewust iemand kleineren. Soms kan iets dus te snel pesten worden genoemd. Anderzijds kan het gebeuren dat iemand iets als pesten ervaart, wat niet zo bedoeld is. Toch moet je ook dat serieus nemen, want het komt voor die persoon wel hard aan.
2. Pesten hoort er niet bij!
3. Wat behoort onze houding te zijn tegenover iemand die zich anders dan de norm gedraagt? Gekke kleren of vreemd gedrag zijn geen reden om te pesten! Anderzijds kan het voor iemand die gepest wordt wel heel goed zijn om ook naar zichzelf te kijken.
4. Zijn de meningen hierover verdeeld? Merk jij als leidinggevende iets van pestgedrag?

Extra stellingen die je ook kunt gebruiken:

- Iemand die graag pest, is vroeger zelf gepest.
- Ik help niet als er iemand gepest wordt, straks gaan ze mij pesten.

Evangelisatie/ Aan de slag!

1. Kijk voor uitleg en ideeën voor een creatieve verwerking op

www.lcj.nl/verwerkingmin16

www.hhjo.nl/verwerkingmin16

2. Hierbij gaat het erom dat de jongelui weten dat je zo gewoon mogelijk moet beginnen. Je moet ergens bij aansluiten. Deze opdracht zou heel goed in groepjes behandeld kunnen worden. Of hang wat witte vellen op en laat ze staande wat beginzinnen bedenken. Echte gesprekje verzinnen kan natuurlijk ook. Een gesprek aan de deur, met een folder in de hand, begin je natuurlijk anders dan als iemand een avond bij je is.

Als je het voorbeeld uit het ledenboekje niet zo geschikt vindt, kun je misschien uit de volgende voorbeelden een keuze maken:

- Wat zeg je aan de deur?
- Wat zeg je in het winkelcentrum met een folder in je hand?
- Wat zeg je tegen je buurjongen, klasgenoot enz.?

Het gaat er dus om dat de jongeren leren na te denken over evangelisatie. Voor deze leeftijd is actief meedoen meestal teveel gevraagd.

Wat suggesties van beginvragen bij de deur of op straat met Bijbel of folder:

- Geloof je in leven na de dood?
- Geloof je in God?
- Ken je dit Boek?
- Weet je wie Jezus is?
- Weet je wat Pasen is?

E. Extra voorbereiding

Download de pesttest en/ of het Goede-sfeer-contract van de website. Zorg voor voldoende exemplaren.

Schets 2 – Ex-bezeten

A. Doel

1. *Betekenis benoemen.* Wat zijn we ongelukkig als God ons niet beschermt en ons overgeeft aan de duivel. De duivel heeft veel middelen om ons in zijn macht te krijgen. De één bezet hij met begeerte naar geld, een ander naar macht. Dit heeft de mens aan zichzelf te wijten.
2. *Actualiteit aangeven.* Ieder mens is van nature onder de macht van de duivel. Dit komt openbaar in een zondig leven: Die de zonde doet, is uit de duivel (1 Johannes 3:8).
3. *Christus centraal stellen – de persoonlijke spits.* Alleen de Heere Jezus kan de macht van de duivel en de zonde breken. Christus is sterker dan de duivel. Hij is de Heere, de Gebieder van alle geesten.

B. Achtergrondinformatie

Op verschillende plaatsen in de Bijbel lezen we over de uitwerping van de duivelen. Met het uitwerpen van duivelen laat Jezus zien dat Hij God is. Hij laat ook zien dat Zijn Koninkrijk is aangebroken en dat het rijk van satan afgebroken wordt. In Zijn Koninkrijk, op de nieuwe aarde, is geen plaats voor de duivel en zijn demonen (Openb. 20:10).

Bezetenheid is duidelijk wat anders dan psychische ziekte. Bezetenheid is het eigen werk van de duivel. Maar psychische ziekte is een gevolg van natuurlijke aanleg en/ of ingrijpende ervaringen. Glaasje draaien gebeurt echt en in het bijzonder onder jongeren van 11 tot 15 jaar. Op een speelbord staan alle letters en allerlei lettercombinaties. De geesten worden opgeroepen en uitgenodigd om hun boodschappen door te geven. Dit kan op verschillende manieren gebeuren, bijvoorbeeld door een stokje dat beweegt en de letters aanwijst. Het kan ook door de handen op het glas te leggen. Als het glas begint te draaien wijzen de vingers de letters aan. Dit spel roept sensatie op (communiceren met de andere wereld, verborgen persoon die in de kamer aanwezig is), het roept ook spanning op (voor wie is de boodschap bedoeld) en de uiteindelijke vraag is: wat is die boodschap dan? Bij dit spel zijn alle antwoorden mogelijk. De Bijbel leert ons niet dat demonen niet bestaan. Wel verbiedt de Bijbel ons elk contact met de wereld van de demonen: dat is een gruwel voor God! Als we naar de toekomst vragen, waarom vragen we dan de doden in plaats van de Levende God?

Lees Handelingen 19:13-20. Wie geesten oproept, speelt met vuur en loopt grote schade op naar lichaam en ziel. Maar wanneer vrees ons overvalt, de naam van Jezus groot wordt gemaakt, de schuld wordt beleden en de occulte daden aan het licht komen, dan wordt de macht van de boze gebroken.

Suggesties voor verdieping.

- Bijbel: Matth. 27:56, Mark. 15:47
- Geloofsbelijdenis: HC zondag 34, NGB art. 13
- Literatuur:
Drs. P. Cammeraat, *Leren en leven deel 3* (ISBN 9061403170, Uitg. De Groot Goudriaan – Kampen)
Drs. R.H. Matzken, *Het occulte is dichtbij* (ISBN 9050301843, Uitg. J.J. Groen en Zoon)

S.D. Post, *Duivels dichtbij* (ISBN 9789058296030, Uitg. Jongbloed)

Anita Pronk, *De drang naar het onbekende* (ISBN 9050305091, Uitg. J.J. Groen en Zoon)

C. Suggesties voor de avondinvulling

<p>Alternatieve startopdrachten</p> <ul style="list-style-type: none"> - Maak een woordspil met 'duivel'. - Laat de jongeren in tweetallen Bijbelgedeelten opzoeken waaruit duidelijk de almacht van de Heere Jezus zichtbaar is tegenover de macht van de duivel. Kijk voor uitleg en ideeën voor het zoeken van 'Bijbelteksten bij een thema' of het maken van een woordspil op: <p> www.lcj.nl/verwerkingmin16 www.hhjo.nl/verwerkingmin16</p>	
Niveau 1	Niveau 2
<p>Bijbel Markus 9:14-29</p> <p>Vragen:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Wat gebeurt er als de duivel in de jongen komt? - Hoe reageert de Heere Jezus als hij zegt dat de discipelen zijn zoon niet kunnen genezen? (vs. 19) - Waarom gaat de jongen zo te keer als de duivel uit hem vaart? 	<p>Bijbel Markus 9:14-29</p> <p>Vragen:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Wie hebben er een woordenwisseling met de discipelen? - Waarover denk je dat het is gegaan? - Wordt het geloof van de man op de proef gesteld? En zo ja, waaruit blijkt dat? - Eén tekst zou je de kerntekst van dit gedeelte kunnen noemen. Welke tekst is dat? (vs. 23) - Waarom gaat de jongen zo te keer als de duivel uit hem vaart?
<p>Keuzevragen Startopdracht, vraag 1, 3, 5 Stellingen: 2, 3</p>	<p>Keuzevragen Startopdracht, vraag 2, 4, 5, 6 Stellingen: 1, 2, 3</p>
<p>Overige verwerking Collage maken Zingen van het 'Onze Vader'</p>	<p>Overige verwerking Collage maken Opdracht bij 'Glaasje draaien' Zingen van het 'Onze Vader'</p>

D. Antwoorden

Startopdracht

Er kunnen hier concrete beelden naar voren komen (horens, draak, bokkenpoten). Deze beelden zie je terug in sommige kinderbijbels en in de schilderkunst. Vaak komen elementen hier van uit

Openbaring. Vraag door naar ´abstractere´ beelden: wat weet je bijvoorbeeld van de macht van de duivel? Zijn ze zich ervan bewust hoe ver die macht strekt? Je kunt dit uitleggen a.d.h.v. de getallen zes en zeven. Zes wordt wel vergeleken met de duivel en het getal zeven met God. De duivel is bijna net zo machtig als God, mits God het toelaat. Denk hierbij aan het leven van Job.

Alternatieve startopdracht

Welke Bijbelgedeelten hebben ze gevonden? Laat ze zelf vertellen waarom ze vinden dat hier de almacht van de Heere Jezus zichtbaar is tegenover de macht van de duivel.

1.
 - a. Maria hoort bij de vrouwen die Jezus volgen. Er zijn 7 duivelen uit Maria uitgeworpen.
 - b. We zien Maria bij het kruis staan, ze is er bij als de Heere Jezus wordt begraven en op de opstandingsdag is Maria bij het open graf. Zij ontmoet bij het graf de opgestane Heere Jezus.
2.
 - a. Verdriet, angst, pijn, radeloosheid, onmacht, verlatenheid, smaad van de mensen, vloeken, schelden, zichzelf verwonden, als een dier reageren, gebonden, ...
 - b. Rust bij Maria Magdalena, blijdschap, verwondering, vrede.
3.
 - a. Deze vrouwen volgen de Heere Jezus uit dankbaarheid. Ze hebben niet gepreekt en ook geen wonderen gedaan. Ze hebben de Heere Jezus en Zijn discipelen verzorgd. Sommige vrouwen worden in dit Bijbelgedeelte met name genoemd, maar er waren ook nog anderen die dit werk deden. De meeste van deze vrouwen waren door Jezus genezen, ze waren levende tekenen van Zijn macht en genade.
De Heere Jezus werd gediend van de goederen van deze vrouwen, dit laat gelijk het armoedige van de staat zien waartoe Christus Zich heeft vernederd. Hij heeft geleefd van wat Hij kreeg (hoewel de hele aarde van Hem is).
 - b. Predikanten, zendingen en evangelisten zijn door de Heere uitgezonden in Zijn ´wijngaard´. Zij brengen Gods Woord en doen het werk dat Hij hen opdraagt. Het is onze plicht om in hun levensonderhoud te voorzien. Dit kunnen we doen door geld of spullen te geven.
4.
 - a. De Heere Jezus heeft haar los gemaakt uit de greep van de satan. Haar liefde tot deze Zaligmaker doet haar naar het kruis gaan, doet haar bij het graf zitten en laat haar op de opstandingsmorgen naar het graf gaan. Bij het kruis en graf zal ze veel verdriet en vragen gehad hebben. Wellicht ook vragen over de almacht van de Heere Jezus. Zouden de duivels misschien weer bezit van haar gaan nemen...? Na de ontmoeting bij het graf zal ze intens blij en verwonderd geweest zijn.
 - b. Hij weet dat ze Hem zoekt, daarom zoekt Hij haar op. Hij is de eerste in het leven van Maria en zal dat ook altijd blijven. Hij zegt haar dat Hij naar Zijn God en Vader gaat, die door Zijn genadewerk ook haar God en Vader is.

5. a. b. c. Laat naar voren komen dat de duivel als een briesende leeuw (met veel geweld) rond gaat, maar ook als een 'engel des lichts' (bijna niet te onderscheiden). Denk ook aan het beeld van 'de wolf in schaapskleren' (onherkenbaar). Wijs ze erop dat we satans macht heel snel onderschatten: 'Zo erg is het toch (nog) niet?' Denk ook aan: 'Je weet dat iets niet mag, dat iets zondig is, maar je doet het toch.' Paulus schrijft in Romeinen 7 over de geestelijke, inwendige strijd. Als hij het goede wil doen, ligt het kwade hem bij. Het goede dat hij wil doen, doet hij niet en het kwade dat hij niet wil, doet hij wel. Je kunt ook wijzen op de wapenrusting uit Efeze 6.
- d. De Heere Jezus heeft op verschillende manieren de duivel overwonnen: zijn kop vermorzeld, zijn werken verbroken, zijn gevangenen vrijgelaten, enz. Alleen Jezus is machtig over satan. Door Hem kun je loskomen (Joh. 8:36).
6. a. Over de afbreuk van het rijk van de satan en de heerlijkheid van het rijk van Christus gaat het in de tweede bede *'Uw Koninkrijk kome'* en in de zesde bede *'Leid ons niet in verzoeking, maar verlos ons van de boze.'*
- b. *'Uw Koninkrijk kome'*: dit is het eeuwige rijk van de Heere Jezus. Een geestelijk Koninkrijk, het wordt opgericht in de harten van mensen. In het paradijs is de satan koning geworden, alle mensen zijn (van nature) zijn gewillige onderdanen. Deze duivelse koning maakt zijn onderdanen voor eeuwig ongelukkig. Koning Jezus haalt mensen uit de macht van de satan vandaan en maakt ze tot Zijn onderdanen. Hij doet dat door Zijn Heilige Geest. Hij zorgt ervoor dat ze wedergeboren worden en vijanden van het rijk van de satan worden. De satan is dag en nacht bezig om te verhinderen dat dit Koninkrijk komt. De Heere Jezus verstoort dit listige werk.
- 'Leid ons niet in verzoeking, maar verlos ons van de boze'*: verzoeken is hetzelfde als verleiden, dat is het werk van de satan, hij probeert ons te laten zondigen tegen God. We luisteren naar de duivel, maar de zonde doen we zelf. In deze bede wordt onze zwakheid beleden, we struikelen zo snel en zo vaak. Het gebed om Gods hulp is het beste wapen in de strijd tegen de drie doodsvijanden (wereld, duivel, eigen vlees).

Collage maken

Kijk voor uitleg en ideeën voor het maken van een collage op:

www.lcj.nl/verwerkingmin16

www.hhjo.nl/verwerkingmin16

Glaasje draaien

Zie de achtergrondinformatie hierboven. Zie ook de schets van Handreiking 'Jij en occultisme'. Je zou een (deskundige) spreker uit kunnen nodigen die meer over dit onderwerp kan vertellen. Of iemand die vanuit de praktijk van zijn/ haar leven iets kan vertellen over de macht van satan en de overwinnende macht van God.

Stellingen

Kijk voor uitleg en ideeën voor het bespreken van stellingen op:

www.lcj.nl/verwerkingmin16

www.hhjo.nl/verwerkingmin16

1. De macht van de satan is onvoorstelbaar groot. Lukt het hem niet om je met je ogen te laten zondigen, dan zal hij zich richten op je mond, je oren of je handen. Als je zondigt, gehoorzaam je de satan. Niet één mens kan zich op eigen kracht aan de macht van de boze ontworstelen. Ook Gods kinderen kunnen in deze (overwonnen) macht van de satan vallen (Noach, David, Simson, Petrus). Toch is deze macht van de satan een overwonnen macht. In het Paradijs heeft God al vijandschap gezet (Gen. 3:15).
2. Bezetenheid is iets anders dan de 'gewone' macht van satan zoals in de eerste stelling. Bij bezetenheid ben je de zeggenschap over jezelf kwijt. Je kunt dit dus niet zo zeggen.
3. Johannes 8:44 zegt genoeg.

E. Extra voorbereiding

Bereid het maken van de collage voor (zie bij de opdracht).

Schets 3 – Een ‘arme’ weduwe

A. Doel

1. *Betekenis benoemen.* Duidelijk maken hoe de offergaven in de tijd van de Heere Jezus geregeld waren. Verhelderen wat het betekent dat de arme weduwe ‘al haar leeftocht’ gaf en hoe ze dat kon doen.
2. *Actualiteit aangeven.* Jongeren zicht geven op hun geldbesteding en de mogelijkheden om te geven (in geld of tijd). Daarbij gaat het vooral om de gezindheid van hun hart!
3. *Christus centraal stellen – de persoonlijke spits.* De diepste rijkdom ligt niet in de hoeveelheid geld die we hebben: het gaat erom of we rijk zijn in God (Lukas 12:21). Christus is arm geworden om ons rijk te maken!

B. Achtergrondinformatie

In totaal staan er in de tempel dertien schatkisten. Er staan zes schatkisten aan de linkerkant. Deze zijn voor de verplichte bijdragen. De opbrengst wordt gebruikt om de eredienst in stand te houden (hout voor de offers, specerijen). Iedereen betaalde hier evenveel voor. De zeven schatkisten aan de rechterkant zijn voor de vrijwillige bijdragen. Er was geen vaststelling van de hoogte van het bedrag, het gaat om de waardering vanuit de ziel. Zo kan een moeder die een kindje heeft gekregen geld in een van de offerkisten doen tot haar reiniging of brengt een vader een offer uit dankbaarheid. De offergaven zijn voor de Heere en Zijn dienst. Er spreekt waardering uit voor de dienst van de Heere.

De Heere Jezus keurt het vele dat de rijken geven niet af. Er staat niet dat ze het alleen maar voor de vorm doen. De rijken kunnen geven uit liefde tot de dienst van de Heere, naar evenredigheid, in vrijwilligheid. Het gaat niet om veel of weinig, om meer of minder. De Heere kijkt niet naar de hand, maar naar het hart waar mee wordt gegeven.

Het gaat de Heere niet om de hoeveelheid: Hem liefhebben boven alles is meer dan alle brand- en slachtoffers. Hebr 11:4: ‘Door het geloof heeft Abel een meerdere offerande Gode geofferd dan Kaïn, door hetwelk hij getuigenis bekomen heeft, dat hij rechtvaardig was.’

Als je veel geld hebt, kun je ook veel geven zonder geloof. Als je weinig hebt en je moet dat ook nog inleveren, dan moet er geloof zijn om ook dat te kunnen geven.

In Israël, maar ook bij de omliggende volken, zag je dat een tiende deel van de opbrengsten van het land, het vee, de handel en de krijgsbuit aan God werd gegeven (bij de heidense volken werd dit aan hun godheid gegeven). Zie bijvoorbeeld Abraham en Melchizedek (Genesis 14:20), Jakob bij Bethel (Genesis 28:22).

Deze tienden waren een vorm van offer of belasting ten bate van de tempel. Een gedeelte van de tienden ging naar de priesters en de levieten (Numeri 18:24). De tienden kwamen ook ten goede aan de armen.

Het ‘penningske’ dat de weduwe geeft, is waarschijnlijk een oort. Dat is het kleinste muntje uit die tijd, minder was er niet. Verwar het penningske niet met een penning (dagloon van een arbeider).

Suggesties voor verdieping

- Bijbel: *Over de tienden*: Leviticus 27:30-33; Deuteronomium 14:22-29. *Over geven*: 2 Korinthe 8 en 9. *Over omgaan met geld/ rijkdom*: Mattheüs 6; 1 Timotheüs 6.
- Geloofsbelijdenis: HC zondag 42.
- Literatuur:
 Drs. A.P. de Jong e.a., *Geboeid door geld en goed: De gereformeerde gezindte tussen materialisme en vreemdelingschap* (ISBN 9050301746, Uitg. J.J. Groen en Zoon)
 Onder redactie van drs. Henk Hagoort, *Geld en goed* (ISBN 9029714840, Uitg. Kok Voorhoeve – Kampen)

C. Suggesties voor de avondinvulling

Alternatieve startopdrachten	
<ul style="list-style-type: none"> - Laat twee jongeren de situatie in de startopdracht naspelen. - Laat opdracht 7 uit de schets (Geldbesteding) thuis voorbereiden. Begin hier de avond mee. Wat is hen opgevallen bij het bijhouden van inkomsten en uitgaven? 	
Niveau 1	Niveau 2
Bijbel Markus 12:41-44 Vragen: <ul style="list-style-type: none"> - Door wie werd er geld in de schatkist geworpen en hoeveel? - Waarom heeft de weduwe meer dan de andere mensen in de schatkist geworpen? 	Bijbel Markus 12:41-44 Vragen: <ul style="list-style-type: none"> - Waarvoor werd er geld in de schatkist geworpen? - Welke les leert de Heere Jezus Zijn discipelen in dit gedeelte?
Keuzevragen Startopdracht, vraag 1, 2, 3, 6, 8 Stellingen: 1, 3	Keuzevragen Vragen: Startopdracht, vraag 2, 4, 5, 7, 8 Stellingen: 2, 4
Overige verwerking Puzzel maken	Overige verwerking Opdracht 9 (Actie!)

D. Antwoorden

Startopdracht

Laat de jongeren hun keuze invullen en laat ze aan elkaar uitleggen waarom ze dat zouden doen. Wat ook kan: verdeel de ruimte in zes vakken. Ieder vak is een keuzeoptie. Laat de jongeren naar het vak van hun keuze toelopen en uitleggen waarom ze daar staan.

1. Dat ze twee kleine penningen in de schatkist werpt (zie ook de aandachtspunten).
2. Emeritikas, bouwfonds, zending, kerstfeestviering, kerkblad, Israël, varenden, hulpverlening in binnen- en buitenland, kas onderlinge bijstand en advies, kerkbouw, diaconie enz.
Zorg dat je (ongeveer) weet welke extra collecten er in je gemeente worden gehouden. Informeer zo nodig bij de penningmeester van de kerk. Je kunt ook overwegen om de penningmeester uit te nodigen (evt. met de diakenen) om iets te vertellen over de collecten in de gemeente.
Het is ook goed om de jongeren te laten zien wat er per lid per jaar voor bepaalde doelen gegeven moet worden (vraag dit overzicht aan de penningmeester). Dit laat ook de plaats van jullie gemeente binnen het kerkverband zien.
3. De Heere geeft zijn zegen niet alleen over het geld dat we geven, maar ook over *hoe* we dit geld geven. Op de strikvraag van de Farizeeën en de Herodianen of ze de keizer moeten betalen antwoordt de Heere Jezus: 'Geeft dan de keizer, dat des keizers is, en Gode, dat Gods is' (Markus 12:13-17). Deze vrouw weet ook van de goddeloosheid in de tempel. Toch weerhoudt dat haar er niet van om 'Gode te geven wat Gods is'. Ze laat de liefde voor de Heere en Zijn dienst zien.
4. a. Praatvraag. Laat jongeren zelf aan het woord komen en motiveren waarom ze wel of niet aan een goed doel geven. Doen ze het alleen als ze er iets voor terugkrijgen (bijv. op een markt of bij een snoepactie) of ook als er een collecte gehouden wordt?
b. Vraag die bedoeld is om jongeren na te laten denken over de wijze waarop geld wordt besteed: is het bijvoorbeeld belangrijk dat hulp via een christelijke organisatie geboden wordt of maakt dat niet uit? Is er voor alle doelen even dringend geld nodig of zijn er doelen die belangrijker zijn dan andere?
5. a. Dat kan alleen door en in het geloof. Deze vrouw berekent niet, maar geeft! Ze geeft uit wederliefde iets terug aan de Heere. Als we de Heere liefhebben met ons hele hart en met alle krachten, dan is de dienst van de Heere alles voor ons geworden. Als je alles in Christus vindt, kun je alles van deze aarde missen.
b. Het gaat erom dat jongeren ontdekken dat God niet letterlijk van ons vraagt om alles weg te geven. Wat God wel van ons vraagt, is dat we Hem liefhebben boven alles en dat betekent dat er niets (ook geen bezittingen) tussen Hem en ons in kan staan, wat we meer liefhebben dan Hem. De grootste gave is: God heeft Zijn Zoon gegeven, uit wederliefde geven we onszelf aan de Heere en daarna iets van onszelf aan/ voor onze naaste. Zie ook Markus 10:29-30.
6. Zowel Barnabas als Ananias en Saffira verkochten van hun goederen. Barnabas bracht het geld uit liefde bij de discipelen. Ananias en Saffira brachten een gedeelte van het geld bij de discipelen om van de mensen gezien te worden. Het kwaad zat niet zozeer in het feit dat ze maar een deel brachten (als ze hier over maar eerlijk waren geweest) maar dat ze slechts gaven om eer te ontvangen. Bovendien logen ze niet alleen de gemeente maar God (de Heilige

Geest) Zelf voor. De persoon in het stukje voldoet wel aan de opdracht, maar op een zo karig mogelijke manier. Hij 'geeft' uit gehoorzaamheid, niet uit liefde.

7. (Opdracht Geldbesteding) Als je er niet voor gekozen hebt om deze opdracht vooraf door de jongeren te laten voorbereiden, kun je hen ook tijdens de clubavond een overzicht laten maken van hun (geschatte) inkomsten en uitgaven. Geef als voorzet een aantal items (kleding, beltegoed/abonnement, cadeaus, zaterdagbaantje, zakgeld enz.). Bespreek met elkaar wat de jongeren opvalt aan hun begroting.
8. a. Het gaat om de dingen waar jongeren zich druk om maken en intensief mee bezig houden. Merken ze dat het hun hart in beslag neemt?
b. Als we ons hart aan Hem geven: waar je schat is, daar is je hart! De Heere roept jongeren toe: 'Mijn zoon, geef Mij je hart!' Bespreek met de jongeren wat dit concreet inhoudt (geven = loslaten, Hem vertrouwen en gehoorzamen).

Stellingen

Kijk voor uitleg en ideeën voor het bespreken van stellingen op

www.lcj.nl/verwerkingmin16

www.hhjo.nl/verwerkingmin16

1. Waar heb je dit geld voor nodig? Let op het woordje 'eigenlijk'. Dit wordt heel snel ter verontschuldiging gebruikt. 'Je kunt het eigenlijk niet missen' lijkt veel op 'ik wil het niet missen'. Let op: de vraag 'hoeveel geef je?' is een heel andere vraag dan 'hoeveel kun je missen?'
 2. Het gaat er bij deze stelling om of we beseffen dat we *niets* in eigen kracht presteren. We kunnen alleen werken (en daarmee geld verdienen), omdat God ons de kracht geeft. We hebben dus niets wat we niet hebben ontvangen (1 Kor. 4:7).
 3. Dit is misschien wel de **spits** van de avond. We kunnen veel praten over geld, maar laten we het eens hebben over onszelf. Dienen wij God met al onze krachten? In 1 Korinthe 13 staat dat als we al ons goed tot onderhoud van de armen zouden geven (goed bezig...) we toch niets zouden zijn als we het zonder liefde doen. Liefde is de vervulling van de wet, ook van de wet van de tienden, de offers enz.
 4. Dit kan gemakkelijk als excuus gebruikt worden om niet te geven. Denk hierbij aan de slogan: je kunt de wereld niet veranderen, je kunt wel voor één iemand de wereld veranderen.
9. Wellicht kunnen jullie als club met elkaar of in groepjes de komende twee weken/ maand of op een vast te stellen datum klusjes gaan doen bij mensen uit de gemeente, om zo geld in te zamelen voor een goed doel. Dat zou in een actiejaar voor het actiedoel van de HHJO of het LCJ kunnen zijn. Kijk voor uitleg en ideeën om actief iets voor de ander te doen op:

www.lcj.nl/verwerkingmin16

www.hhjo.nl/verwerkingmin16

Landelijk Contact Jeugdwerk
Christelijke Gereformeerde Kerken

Via de link naar de Landelijke Actie kun je draaiboeken voor acties op de website vinden.

Je kunt als leiding ook van tevoren een aantal adressen binnen de gemeente regelen waar jongeren na de pauze een klusje voor het gekozen (actie)doel kunnen verrichten.

Puzzel

Oplossing: 'de Heere Jezus Christus'. Let op: de afkortingen CD, TV en SO komen meerdere keren voor.

E. Extra voorbereiding

- Opdracht 7 (Geldbesteding): vraag de jongeren in de week vóór de clubavond om een overzicht bij te houden van hun inkomsten en uitgaven per week of maand.
- Opdracht 9 (Actie!): eventueel van tevoren adressen regelen waar jongeren na de pauze een klusje kunnen verrichten.

Schets 4 – Blind geboren

A. Doel

1. *Betekenis benoemen.* Vanuit de geschiedenis van de genezing van de blindgeborene duidelijk maken wat geestelijke blindheid is.
2. *Actualiteit aangeven.* Jongeren duidelijk maken dat we, als we de Heere Jezus niet kennen, blind zijn, hoeveel we misschien ook weten van de Bijbel. Vanuit deze geschiedenis laten zien hoe belangrijk het is om aandacht voor je (blinde) naaste te hebben.
3. *Christus centraal stellen – de persoonlijke spits.* Alleen de Heere Jezus kan ons genezen van onze geestelijke blindheid: Hij is het licht der Wereld en als we Hem volgen, hoeven we niet in het duister te wandelen! (Johannes 8:12)

B. Achtergrondinformatie

In het Handboek van Stock lezen we o.a.:

- Er wordt ons nergens gezegd, waarom de Heiland soms uitwendige middelen bij Zijn genezingen gebruikte (Verg. Mark. 7:33; 8:23.) In dit geval zien we dat door deze handelwijze het geloof van de man op de proef werd gesteld.
- Het badwater van Siloam bestaat nog. Het ligt aan de voet van de heuvel, die de zuidwaartse voortzetting is van de heuvel.
- ‘Geef God de eer’. Dit is geen aansporing om God te eren, maar deze woorden werden altijd gebruikt wanneer men iemand op plechtige wijze wilde bezweren om de waarheid te spreken.
- De rabbijnen kenden de onderscheiding van een tijdelijke ban en de definitieve ban. Zie ook Joh. 12:42 en Joh.16: 2.

Bij de Joden leefde de overtuiging dat elke bijzondere bezoeking een straf voor een bijzondere zonde was. Deze verkeerde opvatting maakte hen die voorspoed hadden zelfvoldaan. Bovendien keek men liefdeloos neer op hen die tegenspoed hadden. In Lukas 13:1-5 veroordeelt de Heere Jezus dit. De Heere heeft verschillende bedoelingen met lijden. Het kan een straf zijn, een beproeving, bedoeld om tot inkeer te brengen, of zoals in deze geschiedenis het geval is om Zijn rechtvaardigheid en, barmhartigheid te tonen.

Geestelijke blindheid leidt tot dwalingen en afgoderij (Job 12:25). We zijn geestelijk blind als we onze zonde niet zien en niet zien wie Christus is. Dan ligt er een deksel op de ogen van ons hart (2 Kor. 3:14-16), dan geloven we niet in Hem (2 Kor. 4:3,4). Geestelijk zien is in Christus geloven (2 Kor. 4:6).

Het Licht der wereld (vers 5) heeft de man ziende gemaakt. ‘Een ding weet ik, dat ik blind was en nu zie.’ Hij ziet zijn zonde, maar ook Gods genade. Zelfkennis en Christuskennis horen bij elkaar. We moeten de noodzaak van Christus gaan zien.

De sabbat is er voor onze ziel en voor die van onze naaste. We moeten ons aan het einde van de zondag afvragen of we deze dag aan de Heere geheiligd hebben: ‘of Hij heeft gezien dat het goed was.’ Het gaat niet om: ‘Wat zit daar nu voor verkeerd aan’, maar om: ‘Wat zit daar voor goeds aan’. De Joden vinden het maken van slijk ‘dienstwerk’ en dit is volgens hun niet geoorloofd op de sabbat.

Suggesties voor verdieping

- Bijbel: Mattheüs 9:27-31; Markus 8:22-25; 10:46-52.
- Geloofsbelijdenis: DL 3/4 artikel 1 en 6.
- Literatuur:
 C.H. Spurgeon, *De wonderen van de Heiland*

C. Suggesties voor de avondinvulling

Johannes 9 is een lang hoofdstuk. Als er twee avonden aan de schets besteed worden, kunnen de startopdracht en de verzen 1–23 het beste op de eerste avond behandeld worden. Hierbij kun je de achtergrondinformatie gebruiken. Naast de Bijbelstudie kun je nog een paar van de eerste vragen behandelen. Op de tweede avond kun je een van de alternatieve startopdrachten bespreken. Daarna kun je de verzen 24-41 behandelen en de rest van de schets. Je kunt ook een nieuw Bijbelgedeelte nemen, bijvoorbeeld over de genezing van de blinde Bartimeüs (Markus 10:46-52). Dan heeft de inleider ook een ander Bijbelgedeelte.

Alternatieve startopdrachten	
- Doe twee leden een blinddoek voor terwijl de andere leden voorwerpen geven om te raden wat het is. - Maak woorden met behulp van het braille-alfabet (dit staat als bijlage onderaan dit leidingdeel) en laat ze aan elkaar lezen.	
Niveau 1	Niveau 2
Bijbel Johannes 9:1-23 Vragen: - Wat vroegen de discipelen? - Wat was het antwoord van de Heere Jezus? - Hoe genas de Heere Jezus de blindgeborene? - Hoe reageerden de mensen?	Bijbel Johannes 9:1-23 Vragen: - Wat vroegen de discipelen? - Wat was het antwoord van de Heere Jezus? - Wat vind jij van de reactie van zijn ouders? - Wat betekent vers 5?
Keuzevragen Startvraag, vraag 1, 2, 3, 4, 8, Oog voor elkaar	Keuzevragen Vragen: Startvraag, vraag 3, 4, 5, 6, 7, Oog voor elkaar

<p>Overige verwerking Puzzel maken Interview lezen</p>	<p>Overige verwerking Slotopdracht 'Leg eens uit!'</p> <p>Alternatieve slotopdrachten: Stel je voor dat de genezing van de blindgeborene in onze tijd zou plaatsvinden.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Schrijf met elkaar een artikel over deze gebeurtenis, dat in de plaatselijke krant zou komen te staan. - Je bent radioverslaggever en mag de blindgeborene interviewen. Wat zou je vragen en wat zou de blindgeborene je vertellen? Speel dit in tweetallen na.
---	---

D. Antwoorden

Startvraag

Laat de jongeren met creatieve ideeën komen! Eventueel kun je het volgende aandragen: Veel blinden hebben er een hekel aan om onbekende (smerige) dingen aan te pakken. Een lijmpot waar nog lijm opzit, een laars met modder. Wij zien waar het vies is. Hier kun je gebruik van maken bij de uitleg. Al was je helemaal smerig van de zonden, nog veel smeriger dan een bad vol modder, je zult helemaal schoon worden. Denk maar aan de geur van een kleine baby die net uit bad komt. In plaats van kleuren gebruik je dus woorden als schoon en smerig.

1. a. tot f. Zie Schriftgedeelte.

Ervaringsopdracht

Maak een loopparcours van stoelen en voorwerpen op de grond. Een geblinddoekte jongere moet dit parcours volgen terwijl hij aanwijzingen krijgt van een begeleider (jongere zonder blinddoek). Bespreek achteraf hoe de jongeren dit ervaren hebben. Hierbij kun je ook een paar geestelijke lessen benoemen. De persoon met de blinddoek om moet goed luisteren naar de stem van de begeleider. Links is links en als je doorloopt gaat het verkeerd. Zo gaat het met een kind van God ook verkeerd als hij niet naar Gods Stem luistert. Dan raakt hij het spoor kwijt.

2. Denk hierbij aan het uitvoeren van praktische activiteiten (eten, naar school gaan, enz.) en de afhankelijkheid van blinden van anderen. Denk ook aan het missen van bepaalde ervaringen (weten hoe iemand eruit ziet, kleuren, zien van de natuur enz.).
3. a. Parate kennis testen.

- b. Laat de jongeren per tweetal één geschiedenis opzoeken. Let bij het bespreken op het verschil in de houding van de blinde, de reactie van de Heere Jezus en het middel (woord, slijk) dat Hij gebruikt voor de genezing.
- c. De Heere Jezus geneest op verschillende manieren en is daar vrij in. Ook bij het genezen van onze geestelijke blindheid gaat de Heere Jezus met ieder Zijn eigen, wijze weg.
4. a. Je ziet wie je zelf bent en wie Christus is. De Geest overtuigt van zonde, gerechtigheid en oordeel maar verheerlijkt ook Christus (Joh. 16).
b. Probeer in het gesprek het ontdekken van de Heilige Geest door het Woord concreet te maken voor het leven van jongeren.
5. Laat in het gesprek over deze vraag naar voren komen dat we buiten het kennen en volgen van de Heere Jezus geen licht in ons leven hebben, maar in het duister zijn.
6. Probeer de ernst zoals die in de vraag en het antwoord van de Catechismus naar voren komen, over te brengen.
7. Laat ze met concrete ideeën komen. Het hoeft niet iets groots te zijn. Het kan bijvoorbeeld ook een SMS-je naar een klasgenootje zijn.

Oog voor elkaar

Een opdracht om 'aandacht hebben voor elkaar' in de praktijk te brengen. Je kunt ervoor kiezen om dit na de pauze uit te voeren (dan is het wel goed om vooraf contact op te nemen met gemeenteleden en deze namen voor te stellen aan de jongeren).

Een andere mogelijkheid is om de jongeren de komende twee weken een bezoekje te laten brengen of iets te laten doen voor enkele gemeenteleden. Stel met de jongeren de lijst met namen op en bespreek hun ideeën. Laat de jongeren over twee weken iets vertellen over hun bezoek.

Kijk voor uitleg en ideeën om actief of creatief iets voor de ander te doen op:

www.lcj.nl/verwerkingmin16
www.hhjo.nl/verwerkingmin16

Blind

Laat de jongeren het gedeelte van Pieter de Ruijter voor zichzelf lezen of om de beurt (hardop) een gedeelte ervan. Eventueel kan er nog even over doorgepraat worden: kennen jongeren in hun omgeving blinde mensen (jongeren, ouderen). In welk opzicht zou een clubavond op jullie club anders moeten gaan als er een blinde jongere op de club zou zitten?

8. a. -

b. Let er hierbij op dat een blinde jongere niet anders dan een niet-blinde jongere is: bedenk bijvoorbeeld of iemand wel ongevraagd geholpen wil worden of speciale aandacht wil krijgen.

Leg eens uit!

Laat de jongeren het rollenspel in tweetallen voorbereiden. Bespreek na afloop kort wat ze goed en minder goed vonden gaan. Wat was er lastig en waarom? Herhaal kort en in begrijpelijke taal de betekenis van geestelijke blindheid.

E. Extra voorbereiding

- Loopparcours; blinddoeken, materialen voor het parcours
- Opdracht 'oog voor elkaar': eventueel een lijstje met namen van gemeenteleden paraat hebben. Als je van plan bent om na de pauze bezoeken af te leggen, vooraf contact opnemen met de betreffende gemeenteleden.
- Alternatieve startopdracht 1: blinddoeken en voorwerpen
 - Alternatieve startopdracht 2: braillealfabet afdrucken op papier.

Schets 5 – Een verbannen apostel

A. Doel

1. *Betekenis benoemen.* Vanuit dit gedeelte Gods heiligheid laten zien, hoe dat merkbaar is en hoe mensen in de Bijbel daarop reageren.
2. *Actualiteit aangeven.* Gods heiligheid heeft consequenties voor ons omgaan met de Bijbel, denken en spreken over God, het kiezen van boeken en DVD's enz. Daarnaast ook aandacht voor christenvervolgning vandaag de dag.
3. *Christus centraal stellen – de persoonlijke spits.* Gods heiligheid staat in scherp contrast met onze onheiligheid. Alleen Christus kan, met Zijn volkomen heiligheid, onze onheiligheid voor God bedekken. Het is nodig dat jongeren schuilen achter deze Borg!

B. Achtergrondinformatie

Als er geen inleiding op de vereniging wordt gemaakt is het goed om eerst een korte terugblik te geven op het leven van Johannes tijdens zijn volgen van Jezus. (Zie tip voor de inleider in het ledenboekje). Benadruk de nauwe omgang die Johannes met zijn Meester had. De Heere Jezus had een menselijk lichaam. Hij viel daarin niet op. Johannes had Zijn Meester wel eerder gezien als de verheerlijkte Christus. De verheerlijking op de berg (Matth. 17:2) is echter nog maar een schaduw geweest van wat Johannes nu ziet.

De Heere Jezus wil met deze verschijning Zijn Kerk bemoedigen. Hij waakt over Zijn Kerk. Hij is de alwetende en almachtige God. Hij komt om te oordelen. Na de verdrukking wacht de heerlijkheid. Patmos deed dienst als een verbanningsoord voor misdadigers. Het is een onbewoond, rotsachtig eiland in de Egeïsche zee. Johannes was voorganger in Efeze, maar is om zijn geloof verbannen naar Patmos.

Het is goed om ook iets van de betekenis van de gestalte van Christus te beschrijven. Het *witte haar* is een beeld van de wijsheid. Christus is de Wijsheid Zelf. De *vrige ogen* symboliseren de alwetendheid van Christus. De *vrige voeten* wijzen op Zijn almacht. Het *zwaard* symboliseert Zijn gerechtigheid. Zijn Woord is als een zwaard.

Benadruk deze avond hoe heilig de Heere is. In Jesaja 6 lezen we dat Jesaja uitroept: 'Wee mij'. Ook Johannes is zeer onder de indruk, terwijl hij toch een discipel is geweest. Tegen deze heiligheid staat onze onheiligheid. In de vragen komen deze zaken aan de orde. Maak het concreet. We denken vaak veel te oppervlakkig over deze dingen. Probeer de ernst en eerbied over te brengen die nodig zijn als we met de heilige dingen bezig zijn. Alleen het bloed van de Heere Jezus kan reinigen van alle zonden. Alleen dan zijn we heilig. In Hem!

Als je je eigen onreinheid gaat zien, zul je geen rust meer hebben, totdat je weet dat de Heere Jezus voor al je zonden betaald heeft. Mensen kunnen dan ten diepste niet helpen. Zoals Christus Johannes oprichtte met de woorden 'Vreest niet', zo vinden zondaren pas rust als ze zelf uit Zijn mond horen dat hun zonden vergeven zijn. En dan moeten we niet denken aan zaken buiten het Woord om, maar aan het spreken van de Heere in Zijn Woord, toegepast door de Heilige Geest.

Suggesties voor verdieping

- Bijbel: Jozua 5; Jesaja 6; Mattheüs 17:1-8; Lukas 5:1-11.
- Geloofsbelijdenis: HC zondag 47
- Literatuur:
Dr. H.G.L. Peels, *Wie is als Gij? Schaduwkanten van het oudtestamentische Godsbeeld* (ISBN 9789023918813, Boekencentrum Uitgevers)

C. Suggesties voor de avondinvulling

Als je deze schets in twee avonden wilt behandelen, kun je voor de tweede avond Jesaja 6 of Jozua 5 kiezen. Je begint die tweede avond met vraag 3: de vraag over Jesaja en Jozua. Daarna behandel je wat de eerste avond overgeslagen is.

Alternatieve startopdrachten

- Zoek Bijbelteksten, psalmen en liederen op die over de heiligheid van God gaan. Kijk voor uitleg en ideeën om Bijbelteksten te zoeken bij een thema op:

www.lcj.nl/verwerkingmin16

www.hhjo.nl/verwerkingmin16

Laat de jongeren de antwoorden op kleine papiertjes schrijven. Die papiertjes worden ergens opgehangen. Aan de muur, aan een stoel die je op een tafel hebt gezet of aan een lijn die twee leden vasthouden.

- Laat een populair liedje horen waarin Jezus een soort 'toffe' vriend is. Meestal is er wel een jongere die je aan zo'n lied kan helpen. Geef ook de tekst erbij om te bespreken. Waarom zijn deze liedjes gevaarlijk?
- Neem een populaire kinderbijbel waarin je weinig merkt van de heiligheid van de Heere en lees wat voorbeelden voor. In de bibliotheek staan meestal wel moderne kinderbijbels. Laat de jongeren reageren op wat je voorgelezen hebt.
- Geef de jongeren een blaadje en vertel dat ze met een geheime camera alle onheilige dingen in een kerkdienst moeten ontdekken en opschrijven. Dit kan heel goed in tweetallen.

Niveau 1	Niveau 2
<p>Bijbel Openbaring 1:1-20</p> <p>Vragen:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Wie krijgt de openbaring? - Aan wie moet hij de openbaringen doorgeven? - Met welke namen maakt de Heere Jezus Zich aan Johannes bekend in dit 	<p>Bijbel Openbaring 1:1-20</p> <p>Vragen:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Waarom krijgt Johannes openbaringen van God? - Waarom was hij op Patmos? - Hoe ziet hij de Heere Jezus? - Kun je zijn reactie begrijpen?

gedeelte? - Hoe ziet de Heere Jezus eruit? - Waarom valt Johannes op de grond?	- Hoe reageert de Heere Jezus?
Keuzevragen Startvraag, vragen 1, 2, 3, 4, 5, 7, Opdracht 'Waarschuwing!' Stellingen: alle of een selectie	Keuzevragen Startvraag, vragen 4, 5, 6, 7, Opdracht 'Ik denk eraan dat God heilig is bij...' Stellingen: alle of een selectie
Overige verwerking Zingen (liederen over de heiligheid van God)	Overige verwerking Leesstukje 'Christenvervolging' + schrijfactie Leesstukje 'Verblindend'

D. Antwoorden

Startvraag

Schrijf de antwoorden van de jongeren op het bord of een groot papier: vinden ze dezelfde dingen belangrijk?

1. en 2. Zie Bijbelgedeelten.
3. Jozua viel ook op de grond, Jesaja riep: 'Wee mij' en Petrus zei: 'Ga uit van mij, want ik ben een zondig mens.' Ze zijn alle drie diep onder de indruk van Gods heiligheid en hun eigen onheiligheid.
4. Hoe is het Godsbeeld van jongeren? In schets twee hebben we dezelfde vraag over de duivel gesteld. Laat de jongeren dingen noemen en probeer ze te laten benoemen hoe het komt dat ze God zo omschrijven. Spannende vraag hierbij is ook hoe het Godsbeeld van de jongeren door hun omgeving is gevormd. Is het ook Bijbels? Probeer daar samen op hun niveau naar te kijken.
5. a. Als je financiële schulden hebt, kan een borg (iemand zonder schulden en met voldoende geld) voor die schuld instaan. Je schuld wordt als het ware door de ander overgenomen en je hoeft dan niet bang te zijn dat bijv. je inboedel/huis in beslag wordt genomen.

Kijk voor uitleg en ideeën voor een woordspin op:

www.lcj.nl/verwerkingmin16
www.hhjo.nl/verwerkingmin16

b. De Borg is de Heere Jezus, Die onze schuld wil overnemen en kwijtschelden. Denk aan de gelijkenis van de onbarmhartige dienstknecht (Mattheüs 18). Je kunt van deze Borg 'gebruik' maken door met je lege handen (failliete leven) naar Hem toe te gaan: Hij wil ze vullen met Zijn

volbrachte werk. Hij wil door Zijn woord en Geest jongeren leren om hun vertrouwen op Hem alleen te stellen.

6. Hiermee ga je voorbij aan de ernst van de zonde. Het is zo erg dat Jezus Zijn leven ervoor moest geven! Dat is iets heel anders dan 'kattenkwaad'. Het is een onjuist Godsbeeld.

Vloeken in boeken

Bij de vraag over de boeken zou je het onderzoek van de Bond tegen het vloeken kunnen gebruiken. Dit is aan te vragen of van internet af te halen. Zie <http://www.bondtegenvloeken.nl/>. Vooral de uitgever is belangrijk. Vaak heb je op de eerste bladzijde al door wat voor soort boek het is.

Je kunt met materiaal van de Bond tegen het vloeken uitgebreider op deze vraag ingaan. Je kunt de Bond ook uitnodigen voor een avond over dit thema.

7. Zijn jongeren zich ervan bewust dat vloeken in boeken en op DVD's de naam van de God ontheiligen? Hoe gaan ze hiermee om? Bespreek het belang om hier bewust keuzes in te maken.

Stellingen

Kijk voor uitleg en ideeën voor het bespreken van stellingen op:

www.lcj.nl/verwerkingmin16
www.hhjo.nl/verwerkingmin16

Aandachtspunten: Vraag hoe er in het boek over God wordt gesproken en hoe de leefwereld is waarin je terecht komt. Worden je zondige begeerten aangewakkerd, waardoor je het liefst zou stoppen met alles wat met God te maken heeft, of is de inhoud van het boek juist goed voor je? Hoe ziet de zondag eruit, hoe wordt er geschreven over seksualiteit, hoe is het taalgebruik? Enz. Voor alle duidelijkheid: het gaat hier om de onverantwoorde boeken die vergif zijn voor je ziel.

Opdracht 'Waarschuwing!'

Opdracht om concreet te maken wat jongeren kunnen doen als ze vloeken tegenkomen in bijvoorbeeld bibliotheekboeken. Laat jongeren bedenken wat er op zo'n kaartje kan komen te staan en met welke woorden. Ook niet-christenen lezen deze kaartjes: hoe zorg je dat je duidelijk bent en een positief beeld geeft over God en het geloof?

Alternatief: Bij de Bond tegen het Vloeken kun je dergelijke kaartjes gratis aanvragen en aan jongeren meegeven.

Ik denk eraan dat God heilig is bij...

Laat de jongeren hun keuze invullen en met elkaar vergelijken. De opdracht kan ook onderling in de vorm van een interview worden afgenomen.

Kijk voor uitleg en ideeën voor het interviewen van elkaar op:

www.lcj.nl/verwerkingmin16

www.hhjo.nl/verwerkingmin16

Maak het denken aan Gods heiligheid concreet. Het is erg als we wel met onze lippen tot God naderen en ons hart is ver bij Hem vandaan. Probeer ze eens met een verrekijker naar zichzelf te laten kijken. Wat ben jij aan het doen terwijl je bezig bent met God? Bespreek met elkaar dat eerbied zowel met ons hart als onze houding te maken heeft. Waar is dat aan te merken?

Christenvervolging

- Er zijn veel voorbeelden over de vervolgte kerk. Misschien kunnen de leden er enkele vertellen.
- Op de websites van Stichting Friedensstimme (www.friedensstimme.nl) en Open Doors (www.opendoors.nl) is informatie te vinden over de mogelijkheid om via een schrijfactie vervolgte christenen te bemoedigen. Eventueel kunnen jongeren ook zelf kaarten maken.
- Denk ook aan vervolgte christenen in het gebed op de clubavond.

E. Extra voorbereiding

- Opdracht 'Waarschuwing!': materialen om kaartjes mee te maken
- Christenvervolging: via de genoemde (of andere) organisaties adressen en materialen regelen voor een schrijfactie aan vervolgte christenen.

Bijlagen

Goede-sfeercontract

- Ik beloof dat ik mee zal werken aan een goede sfeer op de club.
- Ik beloof dat ik niemand zal pesten op de club en dat ik het door zal geven aan de leiding als een ander zich niet aan deze belofte houdt.
- Ik zal proberen regelmatig een gesprekje aan te knopen met iemand van de club die ik niet zo goed ken.

Naam: _____

Plaats: _____

Datum: _____

Pesttest

Ben jij een pestkop? Word je zelf ook wel eens gepest? Of ben je de redder in nood? Test jezelf. Omcirkel bij elke vraag één antwoord. Jouw score staat verderop in de schets.

- 1) Wat vinden je klasgenoten van jou?
 - a) Ze mogen me wel.
 - b) Ze kijken tegen me op.
 - c) Ik heb geen vrienden.
- 2) Iemand die jij niet mag, heeft een mooie, dure rugzak. Wat doe je?
 - a) Ik vraag waar hij gekocht is.
 - b) Ik pak 'm voor de gein af.
 - c) Ik houd m'n mond erover.
- 3) Een groepje laat duidelijk weten wie erbij mogen horen. Ben jij er één van?
 - a) Ik hoor daar zeker bij.
 - b) Dat ligt eraan of ik ze aardig vind.
 - c) Vast niet, maar ik zou er wel bij willen horen.
- 4) Wat doe je als je een leuk iemand tegen komt?

- a) Ik trek haar/zijn aandacht door strak naar haar/hem te kijken en stoer te doen.
b) Ik durf niet veel te doen.
c) Ik wacht het even af of probeer een gesprek te beginnen.
- 5) Na een verhuizing kom je in een veel braverere klas dan je gewend was. Wat ga jij doen?
a) Ik wacht het af, het maakt me niet veel uit.
b) Ik voel me opgelucht. Eindelijk normaal.
c) Ik zorg wel voor actie.
- 6) Iemand die pest is ...
a) dom
b) gemeen
c) stoer
- 7) Je bent aan de dikke kant. Voor de zoveelste keer zegt een klasgenoot: 'Ha, die bolle.' Wat doe jij?
a) Ik pik het niet en sla er meteen op los.
b) Ik haal m'n schouders op en maak een grap.
c) Ik draai me om en slik m'n tranen weg.
- 8) Wat doe je als een klasgenoot wordt geslagen door een groepje?
a) Ik doe mee.
b) Ik loop snel weg, anders pakken ze mij ook.
c) Ik haal hulp om het groepje te stoppen.
- 9) Iemand die gepest wordt ...
a) is heel ongelukkig.
b) vraagt er zelf om.
c) heeft hulp van klasgenoten en vrienden nodig.

Uit: Schoolbrochure 'Stop het pesten'

Uitkomst pesttest:

Tel hoeveel A, B en C je hebt omcirkeld.

Veel A: redelijk veel zelfvertrouwen, deze personen kunnen het opnemen voor slachtoffers van pesten.

Alleen C: deze personen zijn of worden slachtoffer van pesten. Zij moeten op zoek gaan naar steun en hulp.

Veel A én C duidt op onzekerheid.

Iemand met alleen B is waarschijnlijk zelf een pester.

Braille-alfabet

